

Johann Bacmeister

**Programma Quo Rector Academiae Rostochiensis Joannes Bacmeisterus, Med.
D. & Professor Ad Solemnem Iustorum Exequialium solutionem Piis Manibus Viri
... Dn. Bernardi Taddelii, Phil. Magistri & Graecae Linguae Professoris
Celeberrimi Omnes Reipubl. literariae Cives officiose, & peramanter invitat**

Rostochii: Kilius, 1656

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn776827766>

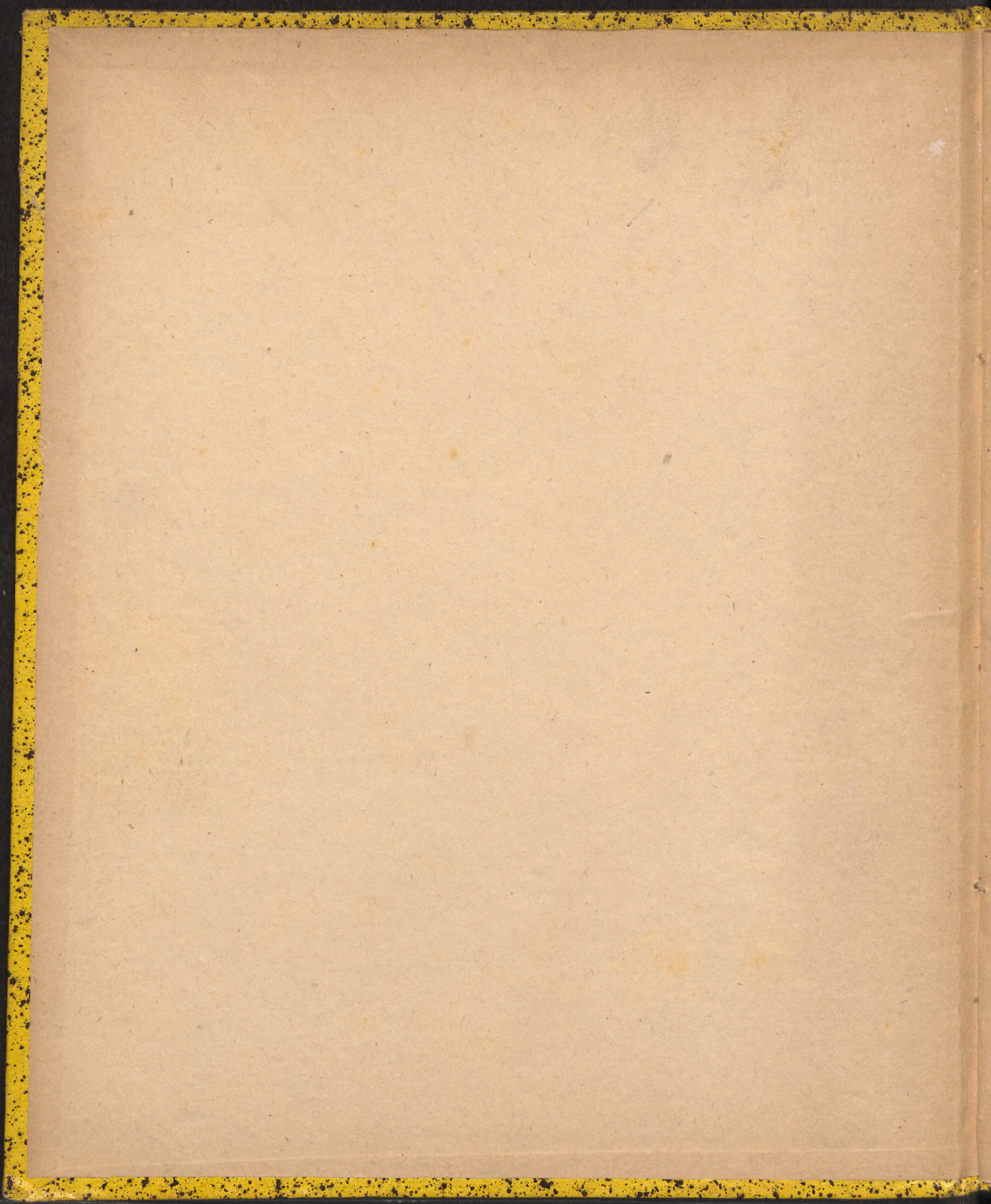
Druck Freier Zugang

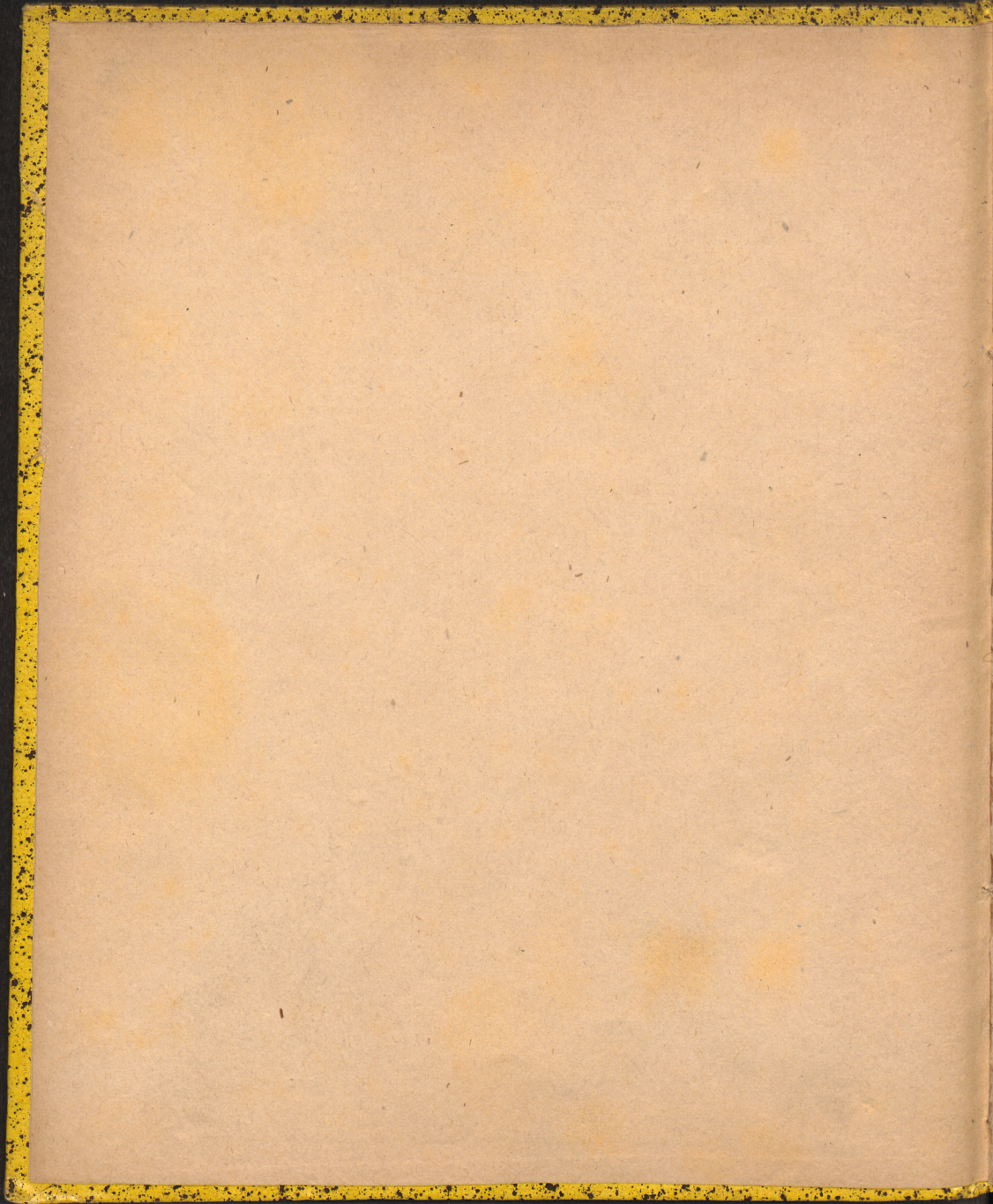
Bacmeister, J.

in B. Taddel.

•Rostock 1656.

PROGRAMMA
^{Quo}
RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
JOANNES BACMEISTERUS,

Med. D. & Professor

AD SOLEMNEM

Iustorum Exequialium solutionem.

PIIS MANIBUS

VIRI

EXCELLENTISSIMI, CLARISSIMI

DN. BERNHARDI

TADDELI,

Phil. Magistri & Græcæ Linguæ Pro-
fessoris Celeberrimi

*Omnes Reipubl. literaria Cives officiose, & perma-
nenter invitat.*

ROSTOCHII,

Typis Heredem NICOLAI KILII, Acad. Typog. 1656.

Ita Mortalium in incerto versatur, rerumq; hu-
manarum rota sursum ac deorsum currens o-
mnia volutat & confuse inuertit, ut eleganter
Constant. Manass. Annal. p. 162. loquitur.
Illustrat hoc ipsum Historia, quam de Mi-
da Phrygum Rege *Plutarchus* refert, qui captum in ve-
natione Silenum interrogans, quæ res optima & homi-
ni maxime expetenda esset, responsum hoc tulit.
O s' men non durabile; calamitosa natum parente, exiguo vi-
uens tempore, quid me cogis dicere, quod nescire te melius es-
set. Utero quippe egredientes nascimur ad miseriam,
quæ fidissima comes nos ad sepulchrum usq; prosequi-
tur; quod instinctu quodam naturæ præsentientes, si-
mulac aurâ hujus vitæ afflamur, ad plorandum con-
vertimur, nisi fortè verum est, quod, de ZORO-
STRE, fertur, risisse eum, cum primum in hanc lucem
ederetur. Nudi prodimus omniumq; indigentes, nisi
Parentes curam nostri gerant, non pes, non manus, non
lingua suum faciunt officium. Primos annos degimus
in ignorantia, cum nec DEUM, nec opera ejus agnosca-
mus. In adultiori ætate, cum demum vivere incipimus,
torquent nos curæ innumeræ, labor assiduus corporis
& animi, pro munerum, quæ nobis contigerunt, vari-
etate & quod deplorandû, ab ipsis statim incunabulis

----- *Circumsilit agmine facto*

Morborum omne genus, quorum si nomina queras

Promptius expediam, quot amaverit Hippia mæchos.

teste Juvenal Satiro. Nulla namq; ætas, neuter sexus, nul-
la pars humani corporis, peculiari quodam morbo ca-

ret

caret; etiam ipsis pharmacis vel præservantibus vel
morbum depellentibus cruciamur.

& dum stare putas

dumq; vel ævū Nestoris vel, (ut ait Cicero) Metelli for-
tunam speras, & prædilectum te Naturæ filium credis,
improvisa repente Mors aggreditur, mediosq; interci-
pit apparatus, semperq; quasi saxum Tantalō, impen-
det. Nemini enim datum mortem effugere, sive igna-
vus sit ille sive strenuus, cum in communi mortalitatis
conditione nascamur, quemadmodum *Homerus Iliad.*
6. hoc clarè satis expressit, dum inquit:

*μοῖραν δ' ἄπνᾶ Φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
ἔ κἀχὸν, ἔδὲ μὲν ἰσθλὸν, ἴπην τὲ πρῶτα γίνηται.*

Hac enim Lege Deus animam in hujus corpusculi præ-
sidio militare jussit, ut quocunq; die, quocunq; mo-
mento decedere hanc volet, protinus inde sit exeun-
dum. Hinc etiam promiscuè singulos, prout ipsi vi-
sum, evocat, nec solum veteranos, sed & tirones, &
qui militiae nomen nec dum dare possunt. Quare illum
legitimum missionis diem esse statuendum, quem Im-
perator ille noster cuiq; supremum esse voluerit. Ut
enim nefas est in bello injussu Ducis præsidium desere-
re, vel sine comœatu castra relinquere; Ita magnæ in-
gratitudinis esse videbitur, missionem honestam à sum-
mo Duce celerius datam, non libenter amplecti, maxi-
mè, si ad præmium non ad ignominiam vel ad pœnam
evocetur. Omnes quidem currimus, luctamur & cer-
tamus in hâc Mundi palæstra, pueri, juvenes, senes, nec
non fortes ac imbecilles, & quemq; suum manet præ-

mium. Sed anne terq; quaterq; beatos dicere proteri-
mus, quos agnothetes ille supremus tanquam sibi cha-
ros è tot laboribus & periculis, è tot adversariorum in-
fidiis eripit, atq; maturè vocat ad brabium? Ita puto.
Vita hæc miseriarum innumerabilium officina est,
quam qui claudi dolet, is ferias respuit malorum, & qui-
etem odit, quàm qui appetit, laboriosæ finem vitæ cu-
piat necesse est. Nec est, quod nos illos repente nimis,
vel ante tempus, vel nimis cito, vel ex improvise, mori
statuamus, qui subita morte & quidem ætate florente
periere. Nam, ut Vates ait eximius *stat sua cuiq; dies*, ad
quam quisq; cum venerit, metam attingit. Et quoniam
nec redire datum, nec subsistere, transeundum est. *Im-
præmeditata* (verba sunt Fr. Petrarchæ) *modo non sit mors,*
quo velocior, eò facilior, supplicium enim (si quod est) utiq;
breve est, sensumq; ipsum celeritate præveniens, Et mori de-
trahitur, quod est in morte durissimum, metus mortis. Neq;
sapienti, quiq; eminus cuncta præviderit, incopinum,
nihil accidere posse, ambigitur. Unde fit, ut improvise
mors non sit, cujus provida Vita fuit. Rectè Seneca lib.
de brevitate Vitæ, *Non est, inquit, quod quenquam, propter*
canos aut rugas putes diu vixisse, non enim ille diu vixit, sed
diu fuit. Quid enim si illum multum putes navigasse, quem
sava tempestas à portu exceptum huc Et illuc tulit, ac viribus
ventorum ex diverso furentium per eadem spatia in orbem
egit? non ille multum navigavit, sed multum jactatus est. Et
paulo ante dicit. *Nihil minus est hominis occupati quam*
vivere; nullius rei difficilior est scientia. Vivere totâ vitâ di-
scere.

Scendum est: & quod magis fortasse miraberis, totā vitā discendum est mori. Licet itaq;
mors adveniat & nos vocet, licet mediam præcidat ætatem, perceptus longissimæ
fructus est. Cognita est sapienti ex magnâ parte natura, scit tempora honesta non
crescere. Præterea, unus dies hominum eruditorem, ut Posidonius ait, plus patet quam
imperiti longissima ætas. Ad quæ verba Vir incomparabilis eruditionis Justus Lipsius
in comment: suo in Senec Epist. 78. sequentia ex Philone Judæo Lib. Quis divinos
oper. heres notavit, ὑπάρχεται δὲ τῷ ταύτην ἄροντι εἰρήνην, κελὸν γῆρας, &
δὴ πρὸ πολυχρόνιον, ἀλλὰ τὸ μετὰ φρονήσεως ζῆν. Τὸ γὰρ εὐήμερον πολυετίας
πρεῖττον, ὅσω καὶ βραχυτέρον φῶς σκότος αἰώνιος. Μίαν γὰρ ἡμέραν, ὑγιανῶς
ἔπειτα φησὶ τῆς ἀνῆρ, βέλεσθαι βίωσαι μετὰ ἀρετῆς, ἢ μύρια ἔτη ἐν σκιά τῆς
θανάτου σκιάς τῆ Φαυλον ἀνιπτόμενον βίου h. e. Pollicetur autem talem agentia
cem, bonam senectutem: id est, non longævitatē, sed vitam cum prudentiâ conjun-
ctam. Nam vel dici felicitas multitudine annorum melior, quanto brevis aliquantulum
tenebris æternis. Unam enim diem, dixit salubriter Vir Propheta, malle se vivere cum
virtute, quam multa millia annorum in umbrâ mortis: Umbram mortis malam indi-
cans vitam. Quæ Philo ex Moyse & Davide desumpsit. Cum itaq; nos qui Chri-
stiani sumus, quomodo vivendum sit sciamus, utiq; eo aspiramus, ubi Creator
noster JEHOVA est atq; Salvator CHRISTUS nec dies nostros numeramus
ex eo, quam diu aliquis vixerit, sed quam benè & felices eos prædicamus, quorum
fama post mortem vivit, nec obitum Clarorum virorum & de Republ. literariâ
optimè meritorum Mortem, sed potius Vitam nominandam esse, sive cito mo-
riantur sive tardè, statuimus. Hujus emigrationis insperatæ ac præmaturæ Ex-
emplum eheu! nobis præbet Vir Excellentissimus ac Clarissimus DN. M. BERN-
HARDUS TADDELIUS, Græcæ Linguae in hac Academia Professor Celeberrim-
us; Collega & Affinis noster desideratissimus, amantissimus, quem ANNO 1614.
in hac Urbe ab honestissimis Parentibus natum percepimus. Patrem habuit
BERNHARDUM Taddeli / Civem, Negotiatorem ac Centumvirum hujus
Reipubl. integerrimum; Matrem CATHARINAM Schmilowen / fœminam
laudatissimam. Avus paternus ipsi fuit MICHAEL Taddel / Civis Gryphis-
moldensis honestissimus, Maternus vero Avus ELIAS Schmilow / Civis & Ne-
gociator hujus Urbis integerrimus, qui Uxorem agnovit ANNA M Bergmans-
NICOLAI Bergmans / in hac nostrâ Megapoli Salinarum & fossilis ustilisq; cœ-
spitis, quem vernaculâ linguâ Zorff / nominamus, primi auctoris ac invento-
ris filiam. His editus Parentibus & Avis noster pie defunctus Dn. Collega,
cum Christo servatori suo sacra lotionē consecratus, & ipsius cœtui insertus
esset, & Parentes in prole hac egregias bonæ mentis scintillas emicare ani-
madvertent, Plutarchi consilium sectantes, naturam institutione bonâ excitant-

dam

nam & exercitatione perficiendam esse statuerunt. Unde puerum hunc statim
à primis unguiculis in DEI timore & verâ pietate educarunt & in hâc nostrâ
Scholâ triviali, nobili doctorum virorum seminario, bonis artibus ac lingvis imbui cu-
rarunt. Jactis in eâ primis literarum fundamentis, Frater ipse germanus
Vir Admodum Reverendus, Excellentissimus ac Clarissimus Dn. M. ELIAS
TADDELIUS, Petrinus olim apud nos Pastor optime meritus, & in
Universitate hac S.S. Theol. Professor celeberrimus, jam verò Ecclesiæ Luthera-
næ Amstelodamensis Pastor primarius, & Conventus Ecclesiastici Ortho-
doxæ Religionis in Confœderati Belgii Provinciis, Præses gravissimus, non
solum inter domesticos illum suos numeravit, sed etiam privatim magna cum
fidelitate in Philosophicis & imprimis Græcâ lingua informavit. Cumq; sin-
gulari naturæ inclinatione Theologiæ studio delectaretur, ei totum se dedit,
eodemq; quo ante, usus & in hoc est Magistro. Post Musas sublimiores sa-
lutare desiderans, in almam Regiomontanam Academiam velut uberiorem scientiarum
mercaturam Anno 1636 concessit, ibiq; per aliquot annos subsistens,
sedulo egit, ut sibi compararet ea, quorum causâ accesserat, nec tempus, rem
omnium pretiosissimam, perderet. Quare & Lectiones publicas & privatas in-
defesso studio frequentavit, & eruditionis eximia specimina edidit, falsumq; hoc
esse, quod vulgo dici solet, & multi eorum, qui apud nos Studiosi audiunt,
quamvis non verbis, tamen facto ipso (sed pessime) affirmant; *Quid est, quare
audiam, quod legere possum?* dum posthabitis Lectionibus & aliis Actibus publicis,
in locis prohibitis tempus terunt, commissionibus indulgent, & alias nugas
tractant, attestatus est. Credite non idem est Legere & Audire. Multum viva vox
facit. Respiscite ergo, Vos qui estis seminarium Eccles. & Reipubl. & nuperrimi
nostri publicari Edicti memores, aureum illud, HOC AGE, discite, scilicet quam
ob causam huc à parentibus sitis missi &c. Inde, perlustatis præcipuis Borussiae Ur-
bibus, in Sueciam se contulit; Ubi in Civitate Holmia ob singulares animi dotēs ad-
informationem Nobilis cujusdam & Consiliiarii Regni Filii vocatus est, cui muneri
etiam summa cum laude præfuit. Confœderati Belgii Provinciis aliquoties vidit,
imprimis verò in Academia Leydensi cum maximis Literati Orbis hujus seculi lumini-
bus, VOSSIO, SALMASIO, HEINSIO aliisque supra vulgarem sortem
elatis Viris celebratissimis, familiariter vixit. Coloniae Agrippinæ etiam per tem-
pus substitit, & ab Orthodoxæ Religionis consanguineis istius loci valde adamatus
fuit, qui ipsi quoq; Pastoratus officium lubentes concessissent, si saltem in id con-
sentire voluisset. Anno 1641. secundo Rhodopolin ad matrem almam auspiciatissi-
mo sydere convertit & tam sub præsidio Viri Plurimum Reverendi & Clariss. Dn.
M. SAMUELIS BOHLII. Professoris hujus Academiæ, dum in vivis esset, Ce-
leberrimi, quam supra nominati Pl. Reverendi Dn. Fratris M. ELIÆ TADDELI
in Theolo-

in Theologia publicè disputavit, & tandem 1642. inde sese laboris præmium summum
 scilicet honoris in philosophiâ titulum adeptus est Anno 1645. Deo ter Opt. Max. ita de-
 sponente matrimonio sibi junxit Virginem Lectissimam & Pudicissimam ELI-
 SABETAM ZINZERLINGIAM, Viri Amplissimi & Consultissimi
 JUSTI ZINZERLINGII ICI & Philologi in signis, Arcopagi Mecklenbur-
 gici Adfessoris gravissimi relictam filiam, jam Viduam moestissimam, quæ Maritum im-
 matura sublatum morte acerbissimè hodie lugeat, & cum lachrymis frustra repetit. Con-
 jugum horum uti semper una mens, unus animus, idem velle & idem nolle septem
 annorum concordiam & fecunditatem trium liberorum elicit Nam Anno 1649. d. 29.
 Novembris die meliorissima Puella CATHARINA ELISABETA dicta ipsis
 nata est, quam Anno 1651. Filiolus sævissimus JUSTVS BERNHARDVS
 dictus subsecutus est. Verum hos duos, proh dolor! pie defunctus Dominus
 Parens ante annum in cælestes præmisit oras. Tertium ELIAM dictum cum
 moestissima Vidua Orphanum post se reliquit, quem, ut omnipotens DEVS
 una cum Matre diu salvum ac hospitem conservare, sui Spiritus gratia beare, &
 familiam TADDELIANAM per eum propagare velit, ex animo precamur.
 Anno jam nominato 1649. ab Amplissimo & Prudentissimo hujus Urbis Senatu,
 tanquam Compatrono Academiæ nostræ munificentissimo Professio Græcæ Lin-
 guæ ipsi demandata est, quam spartam etiam in septimum usq; annum non so-
 lum ornavit, sed tanta quoq; cum dexteritate gessit, ut eum vel hanc ob cau-
 sam, nisi quis fortasse omnem humanitatem exuere velit, merito lugeamus
 aut, si quis lugere non velit aut possit, dolore, aut doloris aliquo indicio pro-
 sequatur. Cum Collegis suis amicissime vixit, neminem quod scimus, offen-
 dit: Omnibus semper placere voluit. Deniq; ut Multa paucis comprehen-
 dam, Vir bonus erat, homo doctissimus amicis amicus, integer, humanus, justitiæ
 amans, officiosus, & virtutibus, quæ in conversatione cum aliis consistunt ornatus
 Præterlapso die Martis, qui erat 12. hujus Mensis Februarii postquam ante aliquot dies de
 quibusdam Corporis incommodatibus conquestus esset, & malum ad horas fer-
 me ingravesceret, Excellentissimum ac Experientissimum Dn. D. SEBASTIANVM
 Würdigen Collegam nostrum colendum sub ipso prandio ad se vocari jussit. cu-
 jus ad me transmissa Verba de repentinâ hac morte hic inserere placet.
*Finita horâ 12 accessi, deprehendiq; Dn. Professore laborare
 duplici cholera humidâ nimirum mista cum siccâ seu flatulenta.
 Præscripsi medicamentum mitigans, temperans & corrigens
 effervescentiam & ebullitionem & malignitatem bilis, de quo
 bis ter vè sumpto, se melius valere dixit, h. 3. vel dimidia 4ta*

neos

me absente accessit paroxismus Apoplecticus, qui remediis idoneis adhibitis recessit. h. dimidia 5ta me redeunte post trium quatuorve verborum interlocutionem rediit gravis Apoplexia cum respiratione ablata & pulsu planè abolito. Tentavimus pulsum revocare idoneis medicamentis, frictionibus aliisque idoneis remediis, sed frustra & sic tandem circa quintam vespertinam placide in Domino obdormivit. Hic est morbus & Vitæ finis satis insperatus Collegæ nostri desideratissimi. Ad hoc iter, quod jam ingressus, se jam dudum præparaverat. Nam semper mundi hujus vanitates contempsit & sapissime cum Uxore mellitissima de morte ejusq; præmio, Vita scilicet æterna locutus est nihilq; aliud desideravit, quam placidum ex hac vitâ discessum. Cum itaq; secundum Augustinum is, qui bene vixit, non possit malè mori, nulli dubitamus, quin cum Christo vivat, & consuetudine dulcissimâ individua Triados omniumq; Electorum fruatur. Cum Vero funeris exequiæ hodie peragenda sint. Vos Cives Academiae sponte vestra extremam hunc honorem habere amico vestro, quem vivum coluistis, qui vivus vos coluit. Prosequamini funus tristissimum. Vos, juvenes humanissimi, hunc honorem præceptori vestro exhibere, & frequentia vestra indicate observantiam, quam vivo debebaris. Gratiam facietis Viduæ mæstissimæ, cui in tanto luctu frequentia vestra aliquod etiam solatium afferet. Ipsi mortalis vestræ conditionis memores hoc agite, ut præ cælestibus hæc terrestria contemnatis, & semper ad æviterna gaudia suspiretis. P. P. Rostochii sub Sigillo

Rektoratus. XVIII. Februarii Anno
M. DC. LVI.

Conventus fiet horâ primâ in Templo D.
Jacobo sacro,

•••[o]•••

GK

in Theologia publicè disputavit, & tandem
scilicet honoris in philosophiâ titulum adeptus est
Sponente matrimonio tibi junxit Virginem
SABETAM ZINZERLINGIAM
JUSTI ZINZERLINGII Icti & Philo-
gici Adfessoris gravissimi relictam filiam, jam
matura sublatum morte acerbissimè hodie lug-
jugum horum uti semper una mens, unus an-
annorum concordiam & fecunditatem trium
Novembris die melitissima Puella CATH-
nata est, quam Anno 1651. Filiolus s'vaviss-
dictus subsecutus est. Verum hos duos,
Parens ante annum in caelestes præmisit ora-
mœstissima Vidua Orphanum post se reli-
una cum Matre diu saluum ac hospitem co-
familiam TADDELIANAM per eum p-
Anno jam nominato 1649. ab Amplissimo
tanquam Compatrono Academiae nostræ m-
guæ ipsi demandata est, quam spartam et-
lum ornavit, sed tanta quoq; cum dexterit-
tam, nisi quis fortasse omnem humanitat-
aut, si quis lugere non velit aut possit, do-
sequatur. Cum Collegis suis amicissime
dit: Omnibus semper placere voluit. D-
dam, Vir bonus erat, homo doctissimus at-
amans, officiosus, & virtutibus, quæ in conv-
Præterlapso die Martis, qui erat 12. hujus Mensis
quibusdam Corporis incommodatibus com-
me ingravesceret, Excellentissimum ac Expe-
Würdigen Collegam nostrum colendum sul-
jus ad me transmissa Verba de repentin
Finita horâ 12 accessi, depréhendi
duplici cholera humida nimirum m-
Prætermissi medicamentum mitig-
effervescentiam & ebullitionem &
bis ter è sumpto, se melius valeri

laboris premium summum
eo ter Opt. Max. ita de-
& Pudicissimam ELI-
iffimi & Consultissimi
Arcopagi Mecklenbur-
timam, quæ Maritum im-
ymis frustra repetit. Con-
lle & idem nolle septem
cuit Nam Anno 1649. d. 29.
ISABETA dicta ipsis
VS BERNHARDVS
de defunctus Dominus
ELIAM dictum cum
t omnipotens DEVS
p spiritus gratia beare, &
t, ex animo precamur.
no hujus Urbis Senatu,
o Professio Græcæ Lin-
um usq; annum non so-
eum vel hanc ob cau-
lit, merito lugeamus
oris aliquo indicio pro-
em quod scimus, offen-
ta paucis comprehen-
nteger, humanus, justitiæ
aliis consistunt ornatus
quam ante aliquot dies de-
& malum ad horas fer-
On. D. SEBASTIANVM
ad se vocari iussit. cu-
hic inferere placet.
ofessorem laborare
câ scussatulenta,
rans & corrigens
tem bilis, de quo
3. vel dimidia 4ta
neos

